

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ДИЗАЙН ОДЯГУ

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Ступінь вищої освіти бакалавр

Галузь знань 02 Культура і мистецтво

Спеціальність 022 Дизайн

Кваліфікація бакалавр дизайну

Київ 2021 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Освітньо-професійної програми

ДИЗАЙН ОДЯГУ

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Ступінь вищої освіти бакалавр

Галузь знань 02 Культура і мистецтво

Спеціальність 022 Дизайн

Проректор з науково-педагогічної діяльності (освітня діяльність)

25.05.2021 Оксана МОРГУЛЕЦЬ

Схвалено Вченою радою факультету дизайну

Протокол від 24 травня 2021 року № 11

Декан факультету дизайну

24.05.2021 Марина КОЛОСНІЧЕНКО

Обговорено та рекомендовано на засіданні кафедри художнього моделювання костюма

Протокол від 11 березня 2021 року № 14

Завідувач кафедри художнього моделювання костюма

11.03.2021 Тетяна НІКОЛАЄВА

Обговорено та рекомендовано на засіданні кафедри ергономіки і дизайну

Протокол від 12 березня 2021 року № 8

Завідувач кафедри ергономіки і дизайну

12.03.2021 Наталія ОСТАПЕНКО

Гарант освітньої програми

11.03.21 Тетяна НІКОЛАЄВА

Введено в дію наказом КНУТД від «31» 05 2021 року № 148.

ПЕРЕДМОВА

РОЗРОБЛЕНО: Київський національний університет технологій та дизайну

РОЗРОБНИКИ:

Гарант освітньої програми **Ніколаєва Тетяна Вадимівна**, к.т.н., професор, завідувач кафедри художнього моделювання костюма Київського національного університету технологій та дизайну.

Члени робочої групи:

Чупріна Наталія Владиславівна, д.мист., доцент, професор кафедри художнього моделювання костюма Київського національного університету технологій та дизайну;

Струмінська Тетяна Володимирівна, к.т.н., доцент, доцент кафедри ергономіки і дизайну Київського національного університету технологій та дизайну;

Карпенко Юлія Вікторівна, студентка факультету дизайну Київського національного університету технологій та дизайну.

РЕЦЕНЗІЇ ЗОВНІШНІХ СТЕЙКХОЛДЕРІВ:

- 1) **Борисов Ю. Б.**, Голова Правління спілки дизайнерів України, к.мист., доцент;
- 2) **Джумажанов Е. Р.**, Генеральний директор Союзу ювелірів України;
- 3) **Махінько І. О.**, директор та художній керівник студії фірмового одягу «I-CHEF» та «D-Studio»;
- 4) **Коцюба А. В.**, креативний директор та художній керівник ТОВ «ПІРАТ ПРОДАКШН»;
- 5) **Лобортас І.Ю.**, голова ТОВ «КЛАСИЧНИЙ ЮВЕЛІРНИЙ ДІМ ЛОБОРТАС»

1. Профіль освітньо-професійної програми

Дизайн одягу

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Київський національний університет технологій та дизайну. Кафедра художнього моделювання костюма. Кафедра ергономіки і дизайну.
Ступінь вищої освіти та кваліфікація мовою оригіналу	Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський). Ступінь вищої освіти – бакалавр. Галузь знань – 02 Культура і мистецтво. Спеціальність – 022 Дизайн.
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС / 180 кредитів ЄКТС за скороченим терміном навчання.
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію спеціальності: серія НД, № 1190178 від 23.10.2017.
Цикл/рівень	Національна рамка кваліфікацій України – шостий рівень.
Передумови	Повна загальна середня освіта, фахова передвища освіта або ступінь молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста). Відповідно до Стандарту вищої освіти за спеціальністю на базі ступеня молодшого бакалавра (ОКР молодшого спеціаліста) Університет визнає та перезараховує кредити ЄКТС, отримані в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста).
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	До 1 липня 2023 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://knutd.edu.ua/ekts/
2 – Мета освітньої програми	
Підготовка фахівців, які володіють глибокими знаннями, а також базовими й професійними компетентностями в галузі дизайну одягу та індустрії моди, що направлені на здобуття студентом здатності володіти сучасними методами дизайн-проектування одягу різного виду і призначення з урахуванням утилітарно-ергономічних та художньо-естетичних параметрів. Основними цілями програми є: формування фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі дизайну одягу, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов та передбачають застосування певних теорій та методів дизайну в діяльності, пов'язаній з проектуванням моделей та колекцій одягу.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область	Об'єкт вивчення та діяльності: об'єкти та процеси дизайну в промисловій, побутовій, суспільній, соціокультурній сферах життєдіяльності людини. <i>Цілі навчання:</i> формування фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі дизайну, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов та передбачають застосування певних теорій та методів дизайну. <i>Теоретичний зміст предметної області:</i> поняття, концепції, принципи дизайну та їх використання для забезпечення заданих властивостей та естетичних характеристик об'єктів дизайну (за спеціалізаціями).

	<p><i>Методи, методики та технології:</i> методики проєктування та виготовлення одиничних, комплексних, багато-функціональних об'єктів дизайну; технології роботи у відповідних спеціальних матеріалах (за спеціалізаціями).</p> <p><i>Інструменти та обладнання:</i> сучасні програмні продукти, технологічне обладнання, що застосовується в сфері дизайну (за спеціалізаціями).</p> <p>Програма орієнтована на формування у здобувачів компетентностей щодо набуття глибоких знань, умінь та навичок зі спеціальності.</p> <p>Обов'язкові навчальні освітні компоненти – 75%, з них: дисципліни загальної підготовки – 30%, професійної підготовки – 44%, практична підготовка – 13%, вивчення іноземної мови – 13%. Дисципліни вільного вибору студента – 25% обираються із загальноуніверситетського каталогу відповідно до затвердженої процедури в Університеті.</p>
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна для підготовки бакалавра.
Основний фокус освітньої програми	<p>Програма орієнтована на формування, розвиток професійних компетентностей та вивчення теоретичних та методичних положень, організаційних та практичних інструментів у сфері дизайну одягу, адаптації та впровадженні в професійну діяльність знань, навичок інтегративного (інформаційного, аналітичного, культурологічного, естетичного, модельного, конструктивно-функціонального, презентаційного) вирішення проєктних завдань.</p> <p>Акцент робиться на здатності забезпечення культури процесів проєктування (прогресивної технології, раціональної організації праці, ділового спілкування, діловодства тощо); володіння навичками сприйняття, уявлення та творчого мислення в пошуках принципово нових об'ємно-просторових форм одягу з вдосконаленими функціонально-ергономічними якостями; здатність до здійснення комплексного дизайн-проєктування об'ємно-просторових форм одягу та їх комплексів.</p>
Особливості освітньої програми	<p>Програма прикладна, спрямована на розвиток сучасних напрямів дизайн-діяльності; орієнтується на сучасні наукові дослідження моди та розробки проєктного образу в сфері дизайну одягу; враховує специфіку роботи організацій, установ та підприємств у вказаній галузі, орієнтує на актуальні напрями дизайн-діяльності в рамках яких студент визначає професійну та наукову кар'єру; базується на загальновідомих проєктних результатах, із врахуванням сьогодишнього стану дизайну одягу, в рамках яких можлива подальша професійна та наукова кар'єра.</p> <p>Програма розвиває перспективи практичного опанування результатів навчання у відомих Дизайн-ательє, Будинках моди, підприємствах індустрії моди, творчих спілках України, виставковому середовищі.</p>
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Випускники здатні виконувати професійну роботу дизайнера, стиліста, художника, декоратора в дизайнерських бюро та стилістичних салонах, ЗМІ, компаніях, малих підприємствах, що працюють у галузі індустрії моди, інформації та телекомунікацій, у сферах мистецтва, технічної діяльності, розваг та відпочинку.</p> <p>Фахівець може обіймати такі посади: дизайнер-виконавець, дизайнер-виконавець одягу, художник-костюмер, художник-стиліст, художник-оформлювач театралізованих вистав, художник-декоратор.</p>
Подальше навчання	Можливість навчання за освітньо-науковою та/або освітньо-професійною програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.

5 – Викладання та оцінювання		
Викладання та навчання	Використовується студентоцентроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання. При викладанні тематичного матеріалу відповідних дисциплін застосовується загальнотеоретична методологія, яка найширше застосовується в сфері мистецтвознавства: історичний, термінологічний, функціональний, системний, процесний, когнітивний підходи, а також узагальнення, моделювання тощо. Форми організації освітнього процесу: лекція, практичне заняття в малих групах, майстер-клас, тренінг, самостійна робота з використанням підручників, навчальних посібників, конспектів лекцій, наочних матеріалів, фахової літератури та періодичних видань, консультація, розробка комплексних дизайн-проектів одягу, практична підготовка	
Оцінювання	Тестування, опитування-дискусія, усна презентація, звіт про розробку комплексних дизайн-проектів, звіт про практику, контрольна робота, захист курсових (проектних) робіт, усний та письмовий екзамен, залік, кваліфікаційна робота	
6 – Програмні компетентності		
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі дизайну одягу, або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій і методів дизайну та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
	ЗК 2	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
	ЗК 3	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
	ЗК 4	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
	ЗК 5	Здатність працювати в команді.
	ЗК 6	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
	ЗК 7	Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
	ЗК 8	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
	ЗК 9	Здатність зберігати та примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Фахові компетентності (ФК)	ФК 1	Здатність застосовувати сучасні методики проектування одиничних, комплексних, багатофункціональних об'єктів дизайну.
	ФК 2	Здатність здійснювати формоутворення, макетування і моделювання об'єктів дизайну.
	ФК 3	Здатність здійснювати композиційну побудову об'єктів дизайну.
	ФК 4	Здатність застосовувати навички проектної графіки у професійній діяльності.

	ФК 5	Здатність застосовувати знання історії українського і зарубіжного мистецтва та дизайну в художньо-проектній діяльності.
	ФК 6	Здатність застосовувати у проектно-художній діяльності спеціальні техніки та технології роботи у відповідних матеріалах.
	ФК 7	Здатність використовувати сучасне програмне забезпечення для створення об'єктів дизайну.
	ФК 8	Здатність здійснювати колористичне вирішення майбутнього дизайн-об'єкта.
	ФК 9	Здатність зображувати об'єкти навколишнього середовища і постаті людини засобами пластичної анатомії, спеціального рисунка та живопису.
	ФК 10	Здатність застосовувати знання прикладних наук у професійній діяльності.
	ФК 11	Здатність досягати успіху в професійній кар'єрі, розробляти та представляти візуальні презентації, портфоліо власних творів, володіти підприємницькими навичками для провадження дизайн-діяльності.
	ФК 12	Здатність до впровадження методики трансформування образів культурного надбання людства у творчі дизайнерські задуми.

7 – Програмні результати навчання

ПРН 1	Застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях
ПРН 2	Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово з професійних питань, формувати різні типи документів професійного спрямування згідно з вимогами культури усного і писемного мовлення
ПРН 3	Збирати та аналізувати інформацію для обґрунтування дизайнерського проекту, застосовувати теорію і методику дизайну, фахову термінологію, основи наукових досліджень
ПРН 4	Визначати мету, завдання та етапи проектування
ПРН 5	Розуміти і сумлінно виконувати свою частину роботи в команді; визначати пріоритети професійної діяльності
ПРН 6	Усвідомлювати відповідальність за якість виконуваних робіт, забезпечувати виконання завдання на високому професійному рівні
ПРН 7	Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розроблення художньо-проектних вирішень
ПРН 8	Оцінювати об'єкт проектування, технологічні процеси в контексті проектного завдання, формувати художньо-проектну концепцію
ПРН 9	Створювати об'єкти дизайну засобами проектно-графічного моделювання
ПРН 10	Визначати функціональну та естетичну специфіку формотворчих засобів дизайну в комунікативному просторі
ПРН 11	Розробляти композиційне вирішення об'єктів дизайну у відповідних техніках і матеріалах
ПРН 12	Дотримуватися стандартів проектування та технологій виготовлення об'єктів дизайну у професійній діяльності
ПРН 13	Знати надбання національної та всесвітньої культурно-мистецької спадщини, розвивати екокультуру засобами дизайну
ПРН 14	Використовувати у професійній діяльності прояви української ментальності, історичної пам'яті, національної самоідентифікації та творчого самовираження; застосовувати історичний творчий досвід, а також успішні українські та зарубіжні художні практики

ПРН 15	Розуміти українські етнокультурні традиції у стильових вирішеннях об'єктів дизайну, враховувати регіональні особливості етнодизайну у мистецьких практиках
ПРН 16	Враховувати властивості матеріалів та конструктивних побудов, застосовувати новітні технології у професійній діяльності
ПРН 17	Застосовувати сучасне загальне та спеціалізоване програмне забезпечення у професійній діяльності
ПРН 18	Відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів дизайну
ПРН 19	Розробляти та представляти результати роботи у професійному середовищі, розуміти етапи досягнення успіху в професійній кар'єрі, враховувати сучасні тенденції ринку праці, проводити дослідження ринку, обирати відповідну бізнес-модель і розробляти бізнес-план професійної діяльності у сфері дизайну
ПРН 20	Володіти засобами планування та поетапного створення проектного образу, моделі, зразку об'єкта дизайну та диференціації ситуацій в комплексному дизайн-проектванні з позицій ергодизайнерського підходу
ПРН 21	Проводити аналіз проектного завдання з урахуванням законів гармонізації, цілісності функції та структури об'єкта проектування; демонструвати знання базових та інноваційних методів проектування, формування ознак та призначення моделей та колекцій одягу різного призначення; створювати дизайнерські образи
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Всі науково-педагогічні працівники, що забезпечують освітню програму за кваліфікацією, відповідають профілю і напрямку освітніх компонентів, що викладаються; мають необхідний стаж педагогічної роботи та досвід практичної роботи. В процесі організації навчання залучаються професіонали з досвідом дослідницької, управлінської, інноваційної, творчої роботи та/або роботи за фахом та іноземні лектори.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення дозволяє повністю забезпечити освітній процес протягом всього циклу підготовки за освітньою програмою. Стан приміщень засвідчено санітарно-технічними паспортами, що відповідають чинним нормативним актам.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Програма повністю забезпечена навчально-методичним комплексом з усіх компонентів освітньої програми, наявність яких представлена у модульному середовищі освітнього процесу Університету.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Передбачає можливість академічної мобільності за деякими компонентами освітньої програми, що забезпечують набуття загальних та/або фахових компетентностей.
Міжнародна кредитна мобільність	Програма розвиває перспективи участі та стажування у науково-дослідних проектах та програмах академічної мобільності за кордоном.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних здобувачів вищої освіти здійснюється за акредитованими освітніми програмами.

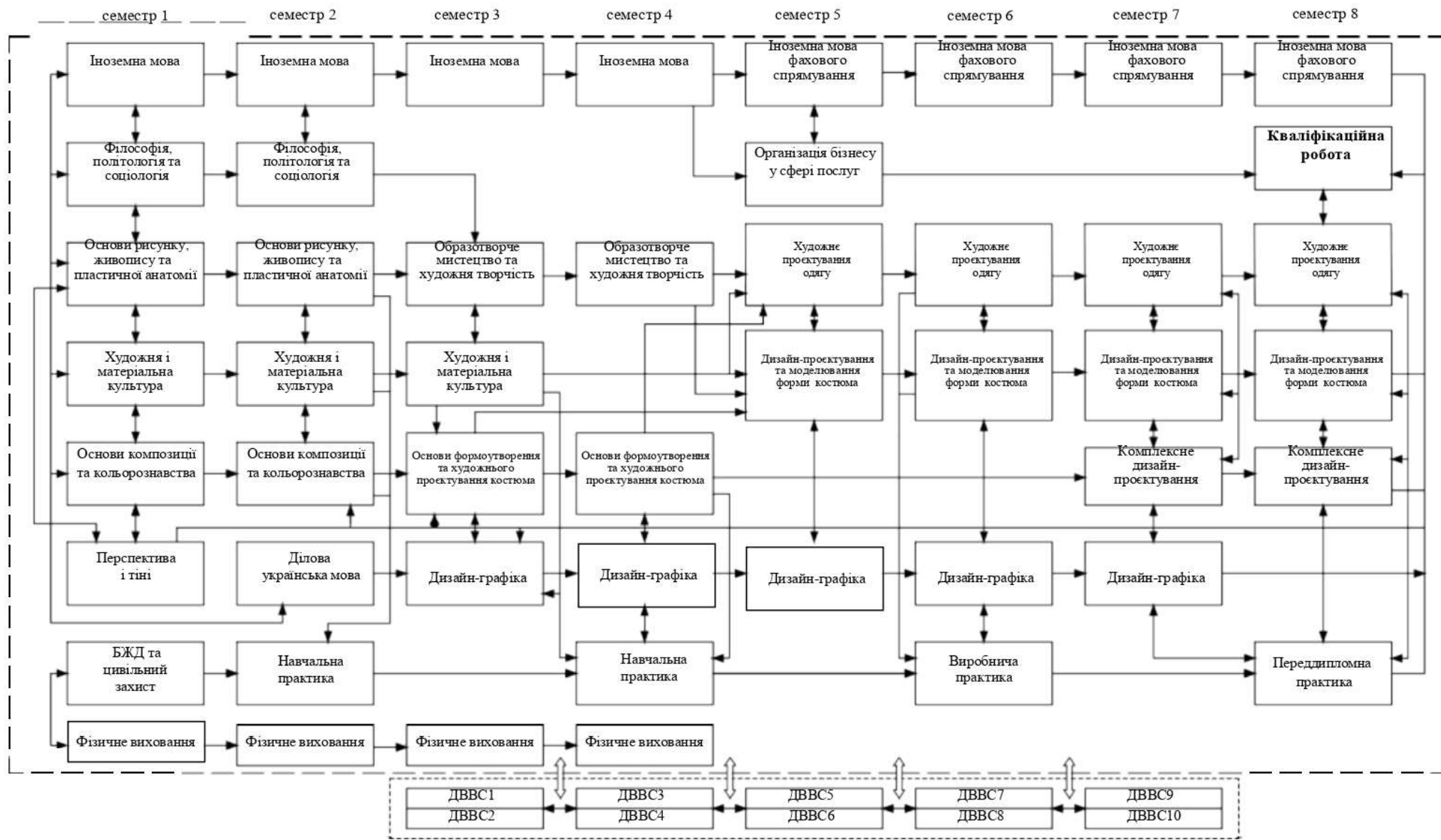
2. Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1 Перелік компонентів освітньо-професійної програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Код	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи (проекти), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти освітньої програми			
Цикл загальної підготовки			
ОК 1	Іноземна мова	12	екзамен
ОК 2	Ділова українська мова	3	залік
ОК 3	Філософія, політологія та соціологія	6	екзамен
ОК 4	Іноземна мова фахового спрямування	12	екзамен
ОК 5	Безпека життєдіяльності та цивільний захист	3	екзамен
ОК 6	Фізичне виховання ¹	3/9	залік
Всього з циклу		39	
Цикл професійної підготовки			
ОК 7	Основи рисунку та живопису та пластичної анатомії	6	екзамен
ОК 8	Основи композиції та кольорознавства	12	екзамен
ОК 9	Перспектива та тіні	6	залік
ОК 10	Художня і матеріальна культура	12	екзамен
ОК 11	Образотворче мистецтво та художня творчість	6	екзамен
ОК 12	Дизайн-графіка	15	екзамен
ОК 13	Комплексне дизайн-проектування	9	екзамен
ОК 14	Організація бізнесу у сфері послуг	6	залік
ОК 15	Основи формоутворення та художнього проектування костюма	9	екзамен
ОК 16	Художнє проектування одягу	12	екзамен
ОК 17	Дизайн-проектування та моделювання форми костюма	12	екзамен
Всього		105	
Практична підготовка			
ОК 18	Навчальна практика	12	залік
ОК 19	Виробнича практика	6	залік
ОК 20	Переддипломна практика	6	залік
ОК 21	Кваліфікаційна дипломна бакалаврська робота	12	атестація
Всього з циклу		141	
Загальний обсяг обов'язкових компонентів		180	
Вибіркові компоненти освітньої програми			
ДВВС	Дисципліни вільного вибору студента	60	залік
Загальний обсяг вибірових компонентів		60	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

¹ – позакредитна дисципліна 2, 3, 4 семестр.

2.2 Структурно-логічна схема підготовки бакалавра освітньо-професійної програми «Дизайн одягу» зі спеціальності 022 Дизайн

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація випускника освітньо-професійної програми здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної дипломної бакалаврської роботи, яка передбачає розв'язання складної спеціалізованої задачі або практичної проблеми в дизайні одягу
Документ про вищу освіту	Диплом державного зразка про присудження ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: бакалавр дизайну

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми

	ІК	ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 7	ЗК 8	ЗК 9	ФК 1	ФК 2	ФК 3	ФК 4	ФК 5	ФК 6	ФК 7	ФК 8	ФК 9	ФК 10	ФК 11	ФК 12	
ОК 1	*			*				*															
ОК 2	*		*																				
ОК 3	*					*			*														
ОК 4	*			*				*														*	
ОК 5	*								*	*													
ОК 6	*					*			*												*		
ОК 7	*	*											*						*				
ОК 8	*				*								*					*					
ОК 9	*				*												*			*			
ОК 10	*								*						*								
ОК 11	*								*						*								*
ОК 12	*						*							*			*	*					
ОК 13	*	*									*										*		*
ОК 14	*					*			*												*		
ОК 15	*				*							*				*							
ОК 16	*				*						*		*			*							
ОК 17	*						*					*					*			*			
ОК 18	*	*						*		*			*	*	*			*	*				
ОК 19	*				*					*	*												
ОК 20	*						*	*								*							*
ОК 21	*	*	*		*									*							*		

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньо-професійної програми

	ПРН 1	ПРН 2	ПРН 3	ПРН 4	ПРН 5	ПРН 6	ПРН 7	ПРН 8	ПРН 9	ПРН 10	ПРН 11	ПРН 12	ПРН 13	ПРН 14	ПРН 15	ПРН 16	ПРН 17	ПРН 18	ПРН 19	ПРН 20	ПРН 21
ОК 1		*																			
ОК 2		*																			
ОК 3						*													*		
ОК 4		*																			
ОК 5												*									
ОК 6					*																
ОК 7							*				*										
ОК 8											*							*			
ОК 9									*			*									
ОК 10													*	*	*						
ОК 11							*		*	*											*
ОК 12	*								*												*
ОК 13	*					*		*												*	
ОК 14	*			*	*														*	*	
ОК 15							*		*	*								*			*
ОК 16			*	*			*														
ОК 17				*								*				*	*				
ОК 18							*		*		*		*	*	*			*			
ОК 19					*	*		*				*				*	*			*	
ОК 20	*		*	*						*											*
ОК 21	*		*	*		*		*		*		*								*	*

Хронологія перегляду освітньої програми

Зміни внесені до освітньої програми відповідно до рішення вченої ради факультету дизайну:

1. Від «07» листопада 2022 р., протокол № 5 (модернізовано зі зміною компетентностей та програмних результатів навчання: за пропозиціями стейкхолдерів та членів робочої групи внесено зміни у перелік загальних, фахових компетентностей та програмних результатів навчання, перелік освітніх компонентів, структурно-логічну схему освітньо-професійної програми та матриці відповідності загальних та фахових компетентностей, а також програмних результатів навчання освітнім компонентам освітньо-професійної програми). Затверджено Вченою Радою КНУТД від «30» листопада 2022р., протокол № 3.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Вченої ради КНУТД

"24" 02

Міністерство освіти і науки України
Київський національний університет технологій та дизайну

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Підготовки першого (бакалаврського) рівня з галузі знань 02 Культура і мистецтво Кваліфікація бакалавр дизайну
(назва рівня вищої освіти) (шифр і назва галузі знань) (назва)

спеціальність 022 Дизайн Строк навчання 3 роки 10 місяців
(шифр і назва спеціальності) (роки і місяці)

освітня програма Дизайн одягу на основі повної загальної середньої освіти
(назва освітньої програми) (освітній рівень)

Форма здобуття вищої освіти денна
(денна, вечірня, заочна, дистанційна)

I. ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Курс	Вересень				Жовтень				Листопад				Грудень				Січень				Лютий				Березень				Квітень				Травень				Червень				Липень				Серпень											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52				
1													s	s	s	s	С	С	С	К	К	К	К	К	Н	Н	Н	Н													s	s	С	С	К	К	К	К	К	К	К	К	К	К	К	К
2													s	s	s	s	С	С	С	К	К	К	К	К	Н	Н	Н	Н													s	s	С	С	К	К	К	К	К	К	К	К	К	К	К	К
3													s	s	s	s	С	С	С	К	К	К	К	К	В	В	В	В													s	s	С	С	К	К	К	К	К	К	К	К	К	К	К	К
4													s	s	s	s	С	С	С	К	К	К	К	К	П	П	П	П					С	С	д	д	д	д	д	д	д	д	д	д	д	д	д	д								

ПОЗНАЧЕННЯ: • – теоретичне навчання; s - індивідуальні заняття та консультації; С - екзаменаційна сесія (в т.ч. додаткова для ліквідації академзаборгованостей); Н - навчальна практика, В - виробнича практика, П - переддипломна практика, д - дипломне проєктування; К – канікули, А - атестація

II. ЗВЕДЕНІ ДАНІ ПРО БЮДЖЕТ, тижні

Курс	Теоретичне навчання, індивідуальні заняття та консультації	Екзаменаційна сесія	Практика	Атестація	Виконання дипломної роботи (проєкту)	Канікули	Разом
1	30	5	4			13	52
2	30	5	4			13	52
3	30	5	4			13	52
4	22	5	4	2	6	4	43
Разом	112	20	16	2	6	43	199

III. ПРАКТИКА

Назва практики	Семестр	Тижні
Навчальна	2,4	8
Виробнича	6	4
Переддипломна	8	4

IV. АТЕСТАЦІЯ

Форма атестації (атестаційний екзамен, дипломна робота (проєкт))	Семестр
Кваліфікаційна дипломна бакалаврська робота	8

Шифр за ОПП	НАЗВА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА	Розподіл за семестрами				Кількість кредитів ЄКТС	Кількість годин					Розподіл годин на тиждень за курсами і семестрами																	
		Екзамени	Заліки	Курсові			Загальний обсяг	Аудиторних			Самостійна робота	I курс				II курс				III курс				IV курс					
				проекти	роботи			у тому числі:				Семестри				Семестри				Семестри				Семестри					
		лекції	лабораторні	практичні (семінарські)	1			2	3	4		5	6	7	8	1	2	3	4	5	6	7	8	1	2	3	4	5	6
		Кількість тижнів в семестрі																12	12	12	12	12	12	12	12	6			
1. ОБОВ'ЯЗКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ																													
1.1. Цикл загальної підготовки																													
ОК 1	Іноземна мова	4	1,2,3			12	360	192		192	168	4	4	4	4														
ОК 2	Ділова українська мова		2			3	90	24		24	66		2																
ОК 3	Філософія, політологія та соціологія	1,2				6	180	48	24	24	132	2	2																
ОК 4	Іноземна мова фахового спрямування	8	5,6,7			12	360	96		96	264				2	2	2	4											
ОК 5	Безпека життєдіяльності та цивільний захист	1			РГР	3	90	24	12	12	66	2																	
ОК 6	Фізичне виховання (позакредитна 2,3,4 сем.)		1,2,3,4			12	360	96	0	96	264	2	2	2	2														
Всього з циклу		5	11			39	1170	408	36	372	762	10	10	6	6	2	2	2	4										
1.2. Цикл професійної підготовки																													
ОК 7	Основи рисунку, живопису та пластичної анатомії	1,2				6	180	84	12		72	96	4	3															
ОК 8	Основи композиції та кольорознавства	2	1			12	360	156			156	204	5	8															
ОК 9	Перспектива та тіні		1			6	180	24			24	156	2																
ОК 10	Художня і матеріальна культура	1,2,3				12	360	132	36		96	228	4	4	3														
ОК 11	Образотворче мистецтво та художня творчість	3,4				6	180	72			72	108		2	4														
ОК 12	Дизайн-графіка	3,4,5,6	7			15	450	240			240	210		3	4	5	5	3											
ОК 13	Комплексне дизайн-проекування	7,8			7КРФ	9	270	84			84	186						4	6										
ОК 14	Організація бізнесу у сфері послуг		5			6	180	36	12		24	144				3													
ОК 15	Основи формування та художнього проектування костюма	3,4			ЗКР	9	270	120			120	150		5	5														
ОК 16	Художнє проектування	5,6,7,				12	360	228			228	132				4	6	5	8										
ОК 17	Дизайн-проектування та моделювання форми костюма	5,6,7,8				12	360	234			234	126				5	6	5	7										
Всього з циклу		24	4		2	105	3150	1410	60		1350	1740	15	15	13	13	17	17	21										
Всього обов'язкових дисциплін		29	15		3	144	4320	1818	96		1722	2502	25	25	19	19	19	19	25										
2. ДИСЦИПЛІНИ ВІЛЬНОГО ВИБОРУ СТУДЕНТА																													
ДВВС 1	Дисципліна 1		3			6	180	36	12		24	144		3															
ДВВС 2	Дисципліна 2		3			6	180	36	12		24	144		3															
ДВВС 3	Дисципліна 3		4			6	180	36	12		24	144			3														
ДВВС 4	Дисципліна 4		4			6	180	36	12		24	144			3														
ДВВС 5	Дисципліна 5		5			6	180	36	12		24	144				3													
ДВВС 6	Дисципліна 6		5			6	180	36	12		24	144				3													
ДВВС 7	Дисципліна 7		6			6	180	36	12		24	144					3												
ДВВС 8	Дисципліна 8		6			6	180	36	12		24	144					3												
ДВВС 9	Дисципліна 9		7			6	180	36	12		24	144						3											
ДВВС 10	Дисципліна 10		7			6	180	36	12		24	144							3										
Всього вибіркових дисциплін			10			60	1800	360	120		240	1440			6	6	6	6	6										

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму «Дизайн одягу», розроблену робочою групою Київського національного університету технологій та дизайну, рівень вищої освіти - перший (бакалаврський)

Представлена на рецензування освітньо-професійна програма висвітлює загальну характеристику спеціальності 022 - Дизайн (галузь знань - 02 Культура і мистецтво), що базується на Законі України «Про вищу освіту». Опис предметної області та мету освітньо-професійної програми сформульовано предметно і ґрунтовно: вони включають об'єкти вивчення та діяльності, які окреслено за видами проектної діяльності у сфері дизайну одягу.

Авторами програми чітко та всеосяжно сформульовано теоретичний зміст предметної області; методи, методика та технології, якими має оволодіти здобувач вищої освіти для їх подальшого застосування у професійній діяльності; встановлено мінімальний обсяг необхідних видів практик та визначено їх значення в системі підготовки фахівця з повною вищою освітою зі спеціальності 022 Дизайн – бакалавра з дизайну одягу.

При визначенні освітніх компетентностей та програмних результатів навчання, якими має оволодіти випускник, реалізовано метод аналізу проектних завдань та процесів різних сфер дизайн-діяльності, за допомогою формального опису їх структури та взаємозв'язків, а також застосовано компетентнісний підхід до визначення змісту загальних і фахових компетентностей для відповідного освітнього ступеня, узгоджених з Національною рамкою кваліфікацій України. При цьому структура і зміст освітньо-професійної програми максимально придатні для підготовки висококваліфікованих та творчо розвинених фахівців – бакалаврів з дизайну, придатних до роботи у проектних установах в різних сферах дизайну, проектно-виробничих об'єднаннях, закладах творчого та мистецького профілю.

До особливостей освітньо-професійної програми, представленої на рецензування, необхідно віднести те, що вона базується на інноваційних проектних результатах, із врахуванням сьогоденного стану дизайну одягу, орієнтує на актуальні напрями дизайн-діяльності, в рамках яких можлива подальша професійна та наукова діяльність. Програма розвиває перспективи участі та стажування у структурі Національних творчих та проектних фондів, таких як Національна спілка художників України, Спілка дизайнерів України та інші. Студенти мають перспективи стажування та презентації своїх творчих робіт в рамках міжнародних проектів як конкурсного спрямування, так і в рамках міжнародних кіно-, телепроектів та мас-медіа, у провідних установах та організаціях, згідно профілю обраної освітньо-професійної програми.

Освітньо-професійну програму «Дизайн одягу» (рівень вищої освіти - перший (бакалаврський)), розроблено за методикою, що передбачає опис кожного етапу реалізації основної, інтегральної, компетентності випускника - здатність вирішувати спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі

дизайну, що передбачає застосування інтегрованого художньо-проектного підходу та характеризується невизначеністю умов і вимог. При цьому в даній програмі окреслено можливості та шляхи вирішення питань підвищення кваліфікації та забезпечення безперервної професійної освіти випускників – бакалаврів дизайну.

Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти сформульовано розробниками освітньої програми у термінах результатів навчання, які представляють собою набір тверджень про те, що студент повинен знати, вміти, до чого має бути здатен та якими освітніми та професійними якостями володіти, після набуття всіх компетентностей.

Узагальнюючи вищевикладене, рецензент вважає, що освітня програма «Дизайн одягу», розроблена робочою групою Київського національного університету технологій та дизайну для підготовки фахівців за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти, є завершеним нормативним документом, розроблена у відповідності до Закону України «Про вищу освіту» та Національної рамки кваліфікацій України та може бути впроваджена для підготовки бакалаврів зі спеціальності 022 - Дизайн.

Рецензент,

Голова Правління спілки дизайнерів України,
канд. мистецтвознавства, доцент

09.01.2019р.

Ю.Б. Борисов

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму «Дизайн одягу», розроблену робочою групою Київського національного університету технологій та дизайну, рівень вищої освіти - перший (бакалаврський)

Представлена для рецензування освітньо-професійна програма «Дизайн одягу» являє собою сукупність вимог, обов'язкових при формуванні професійних характеристик фахівців за спеціальністю 022 -Дизайн (галузь знань 02 - Культура і мистецтво).

У даній програмі висвітлюються результати підготовки фахівців з дизайну одягу в різних сферах проектної діяльності, із застосуванням концептуальних підходів до професійної підготовки фахівців відповідно до інтегрального опису кваліфікацій. На основі компетентнісного підходу в рамках освітньо-професійної програми розроблено модель інтегральних компетентностей для всіх вищеназваних сфер професійної діяльності в галузі дизайну та проектування. Програма включає в себе перелік організацій і установ, в яких може працювати бакалавр дизайну - випускник закладу вищої освіти, опис програмних компетентностей (інтегрована, загальні, фахові) та програмних результатів навчання, якими має оволодіти випускник.

При розробці освітньо-професійної програми «Дизайн одягу» значну увагу авторами приділено розробці системи освітніх компонентів, як обов'язкових для якісної підготовки бакалавра дизайну, так і вільного вибору студентів, що розширюють загальні компетентності фахівця та компетентності його спеціально-професійної підготовки. Необхідно зазначити, що розроблена система освітніх компонентів базується на засадах модульного підходу, а до особливостей системи відноситься те, що кваліфікація бакалавра з дизайну є загальною для всіх видів та об'єктів проектної діяльності, а відповідно є дійсною та актуальною.

Програма класифікується як прикладна, спрямована на розвиток актуальних напрямів діяльності в сфері дизайну одягу. Вона орієнтована на сучасні наукові дослідження в галузі fashion- та арт-дизайну, індустрії моди, в створенні індивідуального іміджу людини тощо; враховує специфіку роботи організацій, установ та підприємств у вказаній галузі, орієнтує на актуальні напрями проектної творчості, в рамках яких студент визначає професійну та наукову кар'єру; базується на загальновідомих проектних результатах, із

врахуванням сьогоденного стану дизайну, орієнтує на актуальні напрями фахової діяльності, в рамках яких можлива подальша професійна кар'єра.

Освітньо-професійна програма «Дизайн одягу» (рівень вищої освіти - перший (бакалаврський)) розроблена у відповідності до Національної рамки кваліфікацій та визначає систему оцінювання якості змісту та результатів освітньої діяльності Київського національного університету технологій та дизайну зі спеціальності 022 - Дизайн (галузь знань - 02 Культура і мистецтво).

З урахуванням задекларованої автономності ЗВО та можливістю вибору критеріїв підсумкової атестації авторами освітньо-професійної програми «Дизайн одягу» передбачено атестацію здобувачів вищої освіти у формі захисту кваліфікаційної роботи зі спеціальності. Вимоги до кваліфікаційної роботи є логічними та вичерпними.

Узагальнюючи вищевикладене, рецензент вважає, що освітня програма «Дизайн одягу», розроблена робочою групою Київського національного університету технологій та дизайну для підготовки фахівців за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти, є завершеним нормативним документом, розроблена у відповідності до Закону України «Про вищу освіту» та Національної рамки кваліфікацій України та може бути впроваджена для підготовки бакалаврів зі спеціальності 022 - Дизайн.

Рецензент,

Генеральний директор
Союзу ювелірів України

Е.Р. Джумажанов

10.01.2019

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму «Дизайн одягу», розроблену робочою групою Київського національного університету технологій та дизайну, рівень вищої освіти - перший (бакалаврський)

Представлена для рецензування освітньо-професійна програма «Дизайн одягу» являє собою сукупність вимог, обов'язкових при формуванні професійних характеристик фахівців вищої кваліфікації за спеціальністю 022 - Дизайн (галузь знань 02 - Культура і мистецтво).

У даній програмі висвітлюються результати підготовки фахівців з дизайну одягу, в різних сферах проектної діяльності. На основі компетентнісного підходу в рамках освітньо-професійної програми розроблено модель інтегральних компетентностей для професійної діяльності в галузі дизайну та проектування. Програма включає в себе перелік організацій і установ, в яких може працювати бакалавр дизайну - випускник закладу вищої освіти, опис програмних компетентностей (інтегрована, загальні, фахові) та програмних результатів навчання, якими має оволодіти випускник.

При розробці освітньо-професійної програми «Дизайн одягу» значну увагу авторами приділено розробці системи освітніх компонентів, як обов'язкових для якісної підготовки бакалавра дизайну, так і вільного вибору студентів, що розширюють загальні компетентності фахівця та компетентності його спеціально-професійної підготовки. Необхідно зазначити, що розроблена система освітніх компонентів базується на засадах модульного підходу, а до особливостей системи відноситься те, що кваліфікація бакалавра дизайну є загальною для всіх видів та об'єктів проектної діяльності, а відповідно є дійсною та актуальною в умовах сучасного ринку праці.

Програма класифікується як прикладна, вона орієнтована на сучасні наукові дослідження в галузі fashion- та арт-дизайну, індустрії моди та дизайн-проекування моделей, комплексів та колекцій одягу; враховує специфіку роботи організацій, установ та підприємств у вказаній галузі, сприяє визнаенню напряму професійної та наукової кар'єри випускників; базується на загальновідомих проектних результатах, із врахуванням сьогоденного стану дизайну одягу, орієнтує на актуальні напрями фахової діяльності, в рамках яких можлива подальша професійна кар'єра.

Освітньо-професійна програма «Дизайн одягу» (рівень вищої освіти - перший (бакалаврський)) розроблена у відповідності до Національної рамки кваліфікацій, Стандарту вищої освіти за вказаною спеціальністю та визначає систему оцінювання якості змісту та результатів освітньої діяльності Київського національного університету технологій та дизайну зі спеціальності 022 - Дизайн (галузь знань - 02 Культура і мистецтво).

Узагальнюючи вищевикладене, рецензент вважає, що освітня програма «Дизайн одягу», розроблена робочою групою Київського національного університету технологій та дизайну для підготовки фахівців за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти, є завершеним нормативним документом, розроблена у відповідності до Закону України «Про вищу освіту», Стандарту вищої освіти та Національної рамки кваліфікацій України та може бути впроваджена для підготовки бакалаврів зі спеціальності 022 - Дизайн.

Рецензент,

директор та художній керівник
студії фірмового одягу
«I-CHEF» та «D-Studio»

Махінюк І.О.
[Підпис]

І.О. Махінюк

05.03.2024р.

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму «Дизайн одягу», рівень вищої освіти - перший (бакалаврський), розроблену робочою групою Київського національного університету технологій та дизайну

На рецензування представлено освітньо-професійну програму «Дизайн одягу» підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 022 Дизайн, галузі знань 02 Культура і мистецтво, розроблену робочою групою факультету дизайну Київського національного університету технологій та дизайну.

Освітньо-професійна програма відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій України, а також Стандарту вищої освіти України та може бути застосована для визначення та оцінки якості, змісту та результатів освітньої діяльності для підготовки бакалаврів за спеціальністю 022 Дизайн у сфері дизайну одягу.

Мета освітньої програми визначена в межах критеріїв спеціальності та відповідає стратегії розвитку дизайн-діяльності в Україні, а саме - спрямована на формування та розвиток загальних і професійних компетентностей в сфері дизайну одягу, що направлені на здобуття студентом знань, вмінь і навичок в роботі при проектуванні і створенні певного образу об'єктів дизайну, засвоєння прийомів та принципів інтегративності художніх, культурологічних, конструктивно-функціональних та технологічних параметрів проектування певного об'ємно-просторового виробу, комплексного об'єкту дизайну або дизайн-проекту.

Орієнтація програми - освітньо-професійна. Акцент робиться на адаптації та впровадженні в професійну діяльність знань, навичок інтегративного (інформаційного, аналітичного, культурологічного, естетичного, модельного, конструктивно-технологічного, презентаційного) вирішення проектних завдань.

В освітньо-професійній програмі забезпечено дотримання академічних прав випускників для подальшого навчання на наступних освітньо-професійних

та освітньо-наукових рівнях. При визначенні вимог освітньо-професійної програми до атестації здобувачів вищої освіти не обмежено автономність вищих навчальних закладів та академічні свободи випускників.

В представленій освітній програмі зазначено також право закладу вищої освіти запроваджувати опанування фахових компетентностей та програмних результатів навчання, необхідних випускникам в галузі розвитку дизайну одягу. При цьому акцент робиться на здатності забезпечення культури процесів проектування (прогресивної технології, раціональної організації праці, ділового спілкування, діловодства тощо); володіння навичками сприйняття, уявлення та творчого мислення в пошуках принципово нових об'ємно-просторових форм з вдосконаленими функціонально-ергономічними якостями, для комплексного дизайн-проекування об'ємно-просторових форм та їх комплексів (в різних сферах дизайну одягу та індустрії моди)

За результатами проведеної фахової експертизи, необхідно відзначити, що представлена освітньо-професійна програма «Дизайн одягу» підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 022 Дизайн (галузь знань 02 Культура і мистецтво) є фахово обґрунтованим нормативним документом, відповідає Закону України «Про вищу освіту», Стандарту вищої освіти та Національній рамці кваліфікацій України і може бути рекомендована до впровадження в систему вищої освіти для підготовки бакалаврів за вказаною спеціальністю.

Рецензент,

Креативний директор та художній керівник
ТОВ «ПРАТ-ПРОДАКШН»

10.03.2021р.

А. В. Коцюба

РЕЦЕНЗІЯ

***на освітньо-професійну програму «Дизайн одягу»,
рівень вищої освіти – перший (бакалаврський),
розроблену робочою групою***

Київського національного університету технологій та дизайну

На рецензування представлено освітньо-професійну програму підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 022 Дизайн, галузі знань 02 Культура і мистецтво, розроблену робочою групою факультету дизайну Київського національного університету технологій та дизайну.

Мета наданої освітньої програми визначена в межах критеріїв спеціальності та відповідає стратегії розвитку дизайн-діяльності в Україні, а саме спрямована на формування та розвиток загальних і професійних компетентностей в сфері мистецтвознавства та дизайну, що направлені на оволодіння сучасними методами дизайн-проектування моделей та комплексів одягу різного виду і призначення з урахуванням утилітарно-ергономічних та художньо-естетичних параметрів комплексного об'єкту дизайну або дизайн-проекту.

Орієнтація програми – освітньо-професійна, прикладна, спрямована на розвиток сучасних напрямів дизайн-діяльності; програма орієнтується на сучасні наукові дослідження моди та іміджології в сфері індустрії моди; враховує специфіку роботи організацій, установ та підприємств у вказаній галузі.

Дана освітня програма висвітлює як загальну характеристику спеціальності 022-Дизайн, так і характеризує специфіку підготовки науковців та фахівців у різних сферах дизайн-діяльності. Для цього в програмі розроблено систему освітніх компонентів навчання, опанування яких призводить до формування у здобувачів вищої освіти такої інтегральної компетентності як здатність вирішувати спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі дизайну одягу, виявляти структурні й функціональні зв'язки, що передбачає застосування інтегрованого художньо-проектного підходу і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

В освітній програмі представлено структурно-логічну схему взаємозв'язків освітніх компонентів та матриці відповідності компетентностей та програмних результатів навчання, що їх має набути випускник, а також освітніх компонентів навчання, які забезпечують здобуття необхідних компетентностей та результатів. Розроблені матриці визначених компонентів

демонструють їх тісний зв'язок та відповідність вимогам Національної рамки кваліфікацій України та Стандарту вищої освіти України. Сформовані переліки компетентностей та програмних результатів навчання охоплюють усі можливі аспекти знань та вмінь здобувача та узгоджуються з переліком проєкту TUNING.

Зважаючи на вищевикладене, можна зробити висновок, що *освітньо-професійна програма «Дизайн одягу»*, розроблена робочою групою Київського національного університету технологій та дизайну для підготовки фахівців за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти, *є завершеним нормативним документом, розроблена у відповідності до Закону України «Про вищу освіту» та Національної рамки кваліфікацій України та може бути впроваджена для підготовки бакалаврів за спеціальністю 022 Дизайн.*

Рецензент,

Голова ТОВ «КЛАСИЧНИЙ
ЮВЕЛІРНИЙ ДІМ ЛОБОРТАС»

І.Ю. Лобортас

09.03.2021.